

ئەم قورئانە لەسەر ھەوت شیوہ دابەزیووە، بۆیە بەو شیوہیە بیخوینن کە ئاسانە لەسەرتان

لە عومەری کوری خەتابەو -پەرەزای خۆی لایبێت- دەلیت: گوێم لە ھیشامی کوری ھەکیم بوو سورەتی -
الفرقان-ی دەخویند کاتیک پیغەمبەر -صلی اللہ علیہ وسلم- لە ژباند مابوو، منیش گوێم لە خویندەوہکی
گرت، بە شیوازی جیاوازی تر دەخویندەوہ لە کاتیکدا پیغەمبەری -صلی اللہ علیہ وسلم- ئەو شیوازی
خویندەوانە فیتری من نەکردوو، خەریک بوو؛ ھێرش بکەم سەری لە ناو نوێژدا، چاوہ پێم کرد ھەتاوہ کو
سەلامی دایەوہ، پاشان بە جلەکی یان جلەکم گرت (لە ملیوہ بۆئەوہی نەروات)، ووتم: کئ فیتری کردیت
ئەم سورەتە بخوینیتەوہ؟ ووتی: پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فیتری کردووم، ووتم: درۆت کرد، واللہ
پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- ئەم سورەتە فیتری من کرد کە گوێم لێبوو تۆ خویندەتەوہ، بۆیە چووم
وبردم بۆ لای پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- ووتم: ئەی پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم-، من
گوێم لە ئەمە بوو کە سورەتی -الفرقان-ی دەخویند؛ تۆ ئەو خویندەوہت فیتری من نەکردوو، لە کاتیکدا تۆ منت
فیتری خویندەوہی سورەتی -الفرقان- کردوو، پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: «ئەی
عومەر؛ وازی لێبھێنە، ئەی ھیشام؛ بخوینە»، ئەو خویندەوہ بوو کە من گوێم لێبوو خویندەوہ -لە کاتی نوێژدا-،
پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: «بەم شیوہیە دابەزی»، پاشان پیغەمبەری خودا -صلی اللہ
علیہ وسلم- فەرمووی: «بخوینە ئەی عومەر»، منیش خویندم، فەرمووی: «بەم شیوہیە دابەزی»، پاشان -صلی
اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: «ئەم قورئانە لەسەر ھەوت شیوہ* دابەزیووە، بۆیە بەو شیوہیە بیخوینن کە ئاسانە
لەسەرتان». * (ھەوت شیوہ: یان ھەوت شیوہ زار -خویندەوہ- یان ھەوت ھوکم؛ و مەبەست بۆ ئاسانکاریە
چونکە شیوہ زاری ناوچەکان جیاواز بوو بۆیە لەسەر ھەندیک شوێن قورس بوو خویندەوہی ھەندیک پیت
وجولە ی سەر وشەکان؛ مەبەست ئەوہ نییە ھەموو وشە ورسەکانی قورئان لەسەر ھەوت شیوہ
دەخویندەوہ بە لکو خویندەوہی ھەندیک وشە کەم دەگرێتەوہ کە ئەحکامەکانی تەجويد لە خویندەوہی
دەگۆرێت یان چەند وشەکی زۆر کەم بە شیوہیەکی تر دەخویندەوہ کە مانایەکی نزیک دەدات؛ ووتراوہ:
مەبەست لە راستیدا ژمارە کە نییە بە لکو مەبەست ئاسانکاریە لە خویندەوہدا بۆئەوہی مرووف زۆر لە خۆی
(نەکات وزۆر قوول نەبێتەوہ لە ئەحکامەکانی تەجويد)

[صەحیحە] [بوخاری و موسلیم ھاوێران لەسەری]

عومەری کوری خەتاب -پەرەزای خۆی لایبێت- باسی ئەوہ دەکات کە گوێی لە ھیشامی کوری ھەکیم بوو -پەرەزای
خوایان لایبێت- سورەتی -الفرقان-ی دەخویند کاتیک پیغەمبەر -صلی اللہ علیہ وسلم- لە ژباند مابوو، بە
خویندەوہیەکی جیاواز لەوہی ئیمامی عومەر دەخویندەوہ لە چەند وشە وجولە ی سەر وشەکان وھوکمی تەجويددا،
وعومەر ئەم سورەتە فیتری خویندبوو لە لای پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم-، ئیمامی عومەر -پەرەزای خۆی
لایبێت- پێی وابوو ئەمە ھەلەییە لە ھیشامەوہ، خەریک و بوو ھێرش بکاتە سەری لە ناو نوێژدا، بەلام ئارامی گرت
وچاوہ پێی کرد ھەتاوہ کو سەلامی دایەوہ، پاشان بە جلەکی گرتی لە ملیوہ بۆئەوہی نەروات، ووتی: کئ فیتری
کردیت ئەم سورەتە بخوینیتەوہ؟ ھیشام ووتی: پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فیتری کردووم، عومەر ووتی:
درۆت کرد، واللہ پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- ئەم سورەتە فیتری من کرد بە خویندەوہیەکی جیاواز
لەوہ تۆ خویندەتەوہ، پاشان عومەر بردی بۆ لای پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم-، وئیمامی عومەر زۆر توند بوو
لە فەرمانەکانی خۆی گەورە، عومەر ووتی: ئەی پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم-، من گوێم لە ئەمە بوو کە
سورەتی -الفرقان-ی دەخویند بە چەند دەستەواژە وشیوہیەکی جیاواز؛ تۆ ئەو خویندەوہت فیتری من نەکردوو،
لە کاتیکدا تۆ منت فیتری خویندەوہی سورەتی -الفرقان- کردوو، پیغەمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمانیکرد

که وازی لیتیت، پاشان فەرمانی به هیشام کرد که سورەتی -الفرقان- بخوینیت، کاتیک خویندیهوه؛ پیغمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: (بەم شیۆه دابەزی): وانا خۆی گەورە بەم شیۆه ئەم سورەتە دابەزاند هەرۆه کو چۆن هیشام خویندیهوه، وههله نییه چونکه گومانی عومەر -پەزای خۆی لیت- ئەوه بوو که ئەم خویندیهوه هەلە تێدایە، پاشان فەرمانی به عومەر کرد که سورەتی -الفرقان- بخوینیت، کاتیک خویندیهوه؛ پیغمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: (بەم شیۆه دابەزی): وانا خۆی گەورە بەم شیۆه ئەم سورەتە دابەزاند هەرۆه کو چۆن عومەر خویندیهوه، وههروهه دابەزیوه که هیشام خویندیهوه، پاشان پیغمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- فەرمووی: (ئەم قورئانە لەسەر حەوت شیۆه* دابەزیوه، بۆیه بەو شیۆه بیخوین که ئاسانە لەسەرتان)، عومەر وهیشام هەردووین خویندیهوه کهیان راستە؛ چونکه قورئان لەسەر زیاتر لە حەوت شیۆه -خویندیهوه:حرف- دابەزیوه، وهیچ زیادەیک نییه بۆ سەر ئایەکان ورسەکان لە نیوان هەردوو خویندیهوه کهدا، بەلکو هەندیک جیاوازی کهم هەیه لە وشە وپیتهکاندا، بۆیه لە پاش ئەوهی گوپی لە خویندیهوهی هەردووین بوو، فەرمووی: (بەم شیۆه دابەزی): ئەوهی ئەمە پرووندەکاتوه که لە پاشاندا فەرمووی: (ئەم قورئانە لەسەر حەوت شیۆه* دابەزیوه، بۆیه بەو شیۆه بیخوین که ئاسانە لەسەرتان): وانا خۆتان پەیوەست مەکن بە یەک شیۆه ولەسەر خۆتان قورسی مەکن، چونکه خۆی گەورە فراوانی کردوو لەسەرتان، وئاسانی کردوو بۆتان که قورئان لەسەر حەوت شیۆه -خویندیهوه:قراءة- بخویننوه، ئەمیش پەرحەت و فەزلی خۆی گەورە بهرامبەر بەندەکانی، الحمد لله، وزانیان ناکۆکن سەبارەت بە دیاریکردنی مانای ئەم حەوت شیۆه -سبعة أحرف-، -خودا زانترە وادیارە مەبەست- ئەوهیه شیۆهی زمانی عەرەبه، قورئان لە سەرەتادا بەم شیۆه دابەزی بۆ ئاسانکاری؛ چونکه عەرەب جیاواز بوون وهەر کۆمهلیک وزمانی خۆی هەبوو، ئەوهی لای ئەم هۆزە هەیه لای ئەوی تر نییه، وکاتیک ئیسلام یەکپیزی کردن پەیوەندیان بەهێز بوو، بەهۆی ئیسلامهوه پرق وناکۆکی و مەملانێ نەما، هەموویان زمانی ئەوانی تریان زانی، بۆیه ئیمامی عوسمان -پەزای خۆی لیت- کۆیانی کردوه لەسەر یەک شیۆه -حرف- لەو حەوت شیۆه ئەویش ئەو شیۆهیه که ئەمپروۆ مسوڵمانان دەخویننوه لەسەر حەوت خویندیهوه -قراءات- که هەندیک جیاوازی زۆر که میان تێدایە لە پروانگە ئەحکامی تەجويد و جولهی سەر وشەکان و چەند وشەیهکی کهم، وئیمامی عوسمان موسحەفەکانی تری سووتاند چونکه شتی تری لەسەر نووسرا بوو وهکو تەفسیر وشتی تر ئەمیش بۆئەوهی ناکۆکی لە نیوان مسوڵماناندا پروو نەدات.* (حەوت شیۆه: یان حەوت شیۆه زار -خویندیهوه- یان حەوت حوکم؛ ومەبەست بۆ ئاسانکارییه چونکه شیۆه زاری ناوچهکان جیاواز بوو بۆیه لەسەر هەندیک شوین قورس بوو خویندیهوهی هەندیک پیت و جولهی سەر وشەکان؛ مەبەست ئەوه نییه هەموو وشە ورسەکانی قورئان لەسەر حەوت شیۆه دەخویندیهوه بهلکو خویندیهوهی هەندیک وشەیه کهم دەگرێتەوه که ئەحکامەکانی تەجويد لە خویندیهوهی دەگۆریت یان چەند وشەیهکی زۆر کهم به شیۆهیهکی تر دەخویندیهوه که مانایهکی نزیک دەدات؛ ووتراوه: مەبەست لە راستیدا ژماره که نییه بهلکو مەبەست (ئاسانکارییه لە خویندیهوهدا بۆئەوهی مرووف زۆر لە خۆی نەکات وزۆر قوول نەبیتەوه لە ئەحکامەکانی تەجويد

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/10834>

النجاه الخيرية
ALNAJAT CHARITY

